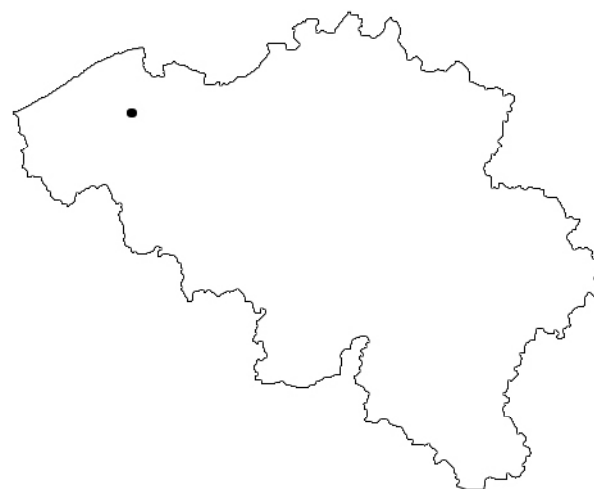

OO 1401 B

Herinrichting kapel Gemeenschapsinstelling Ruiselede

9 april 2008

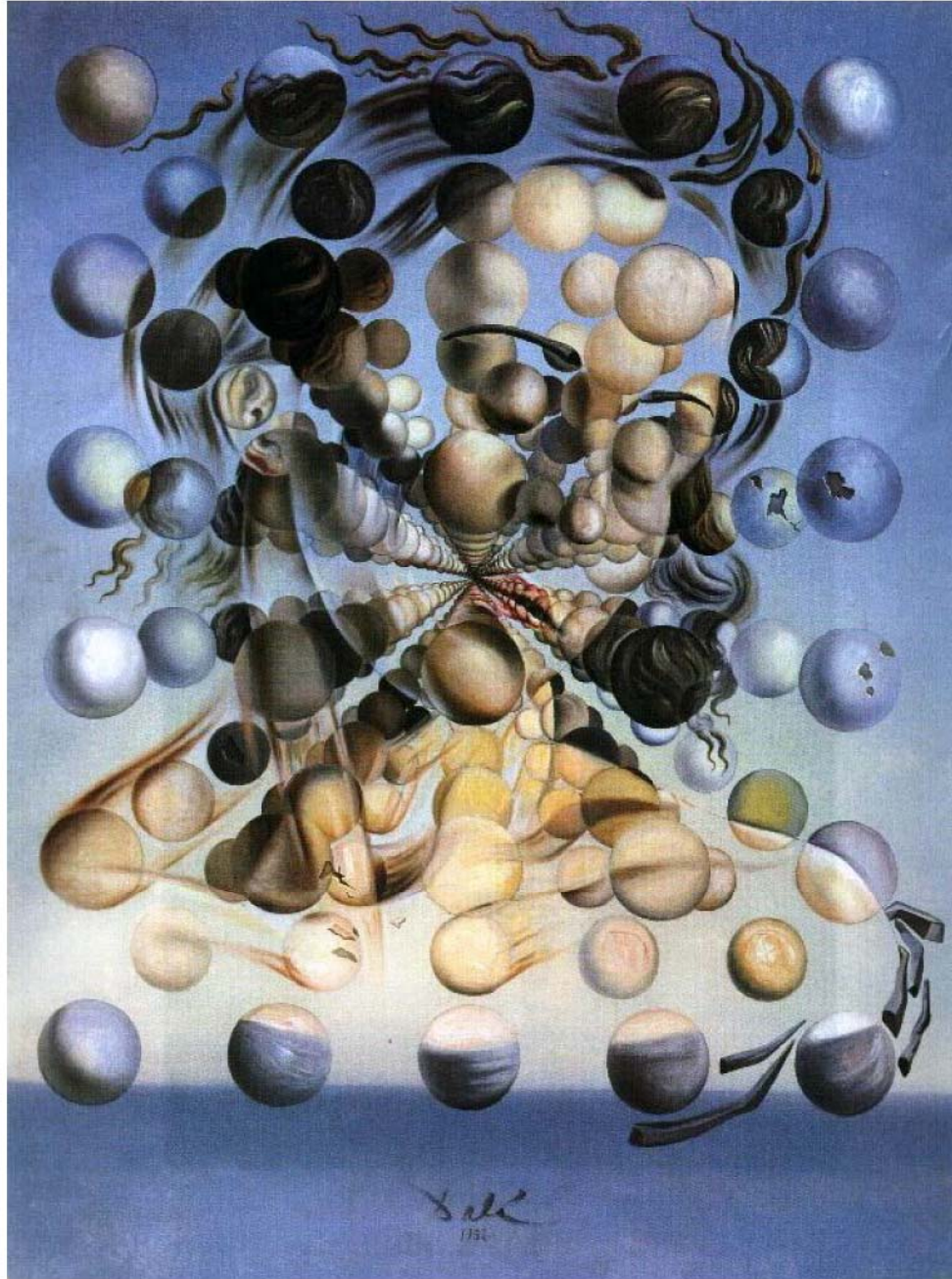

luchtfoto

Open Oproep 14: Op de terreinen van de Gemeenschapsinstellingen voor Bijzondere Jeugdbijstand 'De Zande' bevindt zich een beschermd kapel, die niet meer gebruikt wordt. Deze kapel dateert van 1856 en werd gebruikt voor erediensten tot 1974. Sindsdien dient het gebouw voornamelijk als opslagplaats voor materialen. Gevels (met uitzondering van de glasramen), dak en klokkentoren werden recent volledig gerestaureerd.

Doel van de opdracht is het gebouw (de kapel met inbegrip van de kelders) om te bouwen tot een schoolgebouw voor lessen algemene vorming.

Galatea of Spheres, Salvador Dali 1952

Kerkruimten zijn vaker gebruikt voor andere doeleinden zoals een markthal, een beursgebouw of een rechtbank. De komst van de school stelt de ongenaakbare kapelruimte echter op de proef. We beschouwen deze proef als een buitengewone kans te onderzoeken hoe de fragmentering van deze specifieke ruimte nieuwe kwaliteiten kan genereren, en zijn daarom de confrontatie niet uit de weg gegaan. We willen de betekenis van de ruimte ambigue maken. We veranderen hem 'ingrijpend', om hem vervolgens op een andere nieuwe manier weer te tonen, deels ontdaan van zijn vroegere betekenissen, deels gevuld met nieuwe. (scratches, mixen,) We respecteren de bestaande structuur, en beschadigen deze niet. Bijna alles wat we doen is omkeerbaar, en daarom tijdelijk. We voegen iets toe, dat zich ook duidelijk onderscheid in materialisering van het bestaande.

fotomontage nieuwe entree, gesloten inrichting

Het gebouw bestaat uit 2 delen, de kapelruimte en de kelder. De ontsluiting voor de open en de gesloten inrichting vind plaats via deze kapelruimte. Voor de gesloten inrichting komt een nieuwe toegang aan de noordwest zijde van het gebouw. De kelder wordt bereikt via de kapelruimte door middel van een nieuwe trap.

In de kapelruimte komt het meeste daglicht. Hier komen ruimten waar men zich moet concentreren, zoals de theorielokalen en de bibliotheek (uitgebreide onderzoeken in scholen hebben aangetoond dat daglicht in een schoolgebouw zorgt voor betere concentratie van de leerlingen, betere leerresultaten en de algemene gezondheid van de leerlingen positief beïnvloed). In de kelder komen de ruimten voor fitness, audiovisuele- en creatieve technieken.

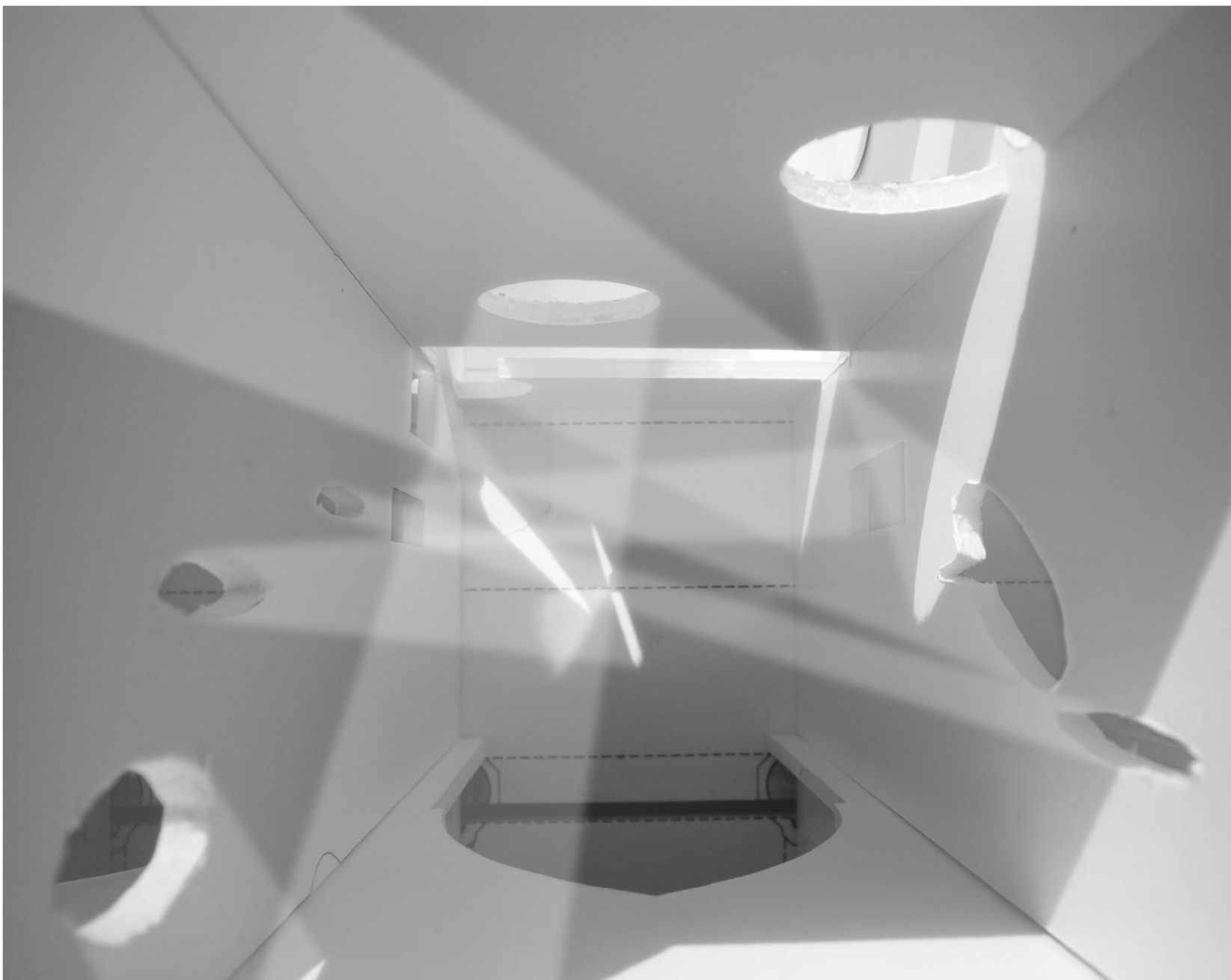

foto studiemquette

kapelruimte.

De oude decoraties op de wanden in de kapelruimten zullen, mits nog aanwezig onder de witkalk, worden hersteld. Door middel van lichte “tijdelijke” materialen (bijvoorbeeld gipsplaten) maken we enorme witte wanden op het grid van de bestaande structuur, die de ruimte indelen en ingrijpend veranderen. De witte wanden zorgen ervoor dat de oorspronkelijke decoraties beter tot hun recht komen. Er ontstaan (maximaal) 14 nieuwe, ongekende theorielokalen die in een nieuwbouw situatie ondenkbaar zouden zijn. De hoeveelheid ruimten en hun afmetingen kunnen achteraf in samenspraak worden bepaald, en bovendien in de toekomst nog wijzigen. De ontsluiting van deze ruimten vindt plaats door middel van een rondgang langs de gevel. Op het balkon boven de entree komen de ruimten voor de docenten. De apsis wordt gebruikt als bibliotheek.

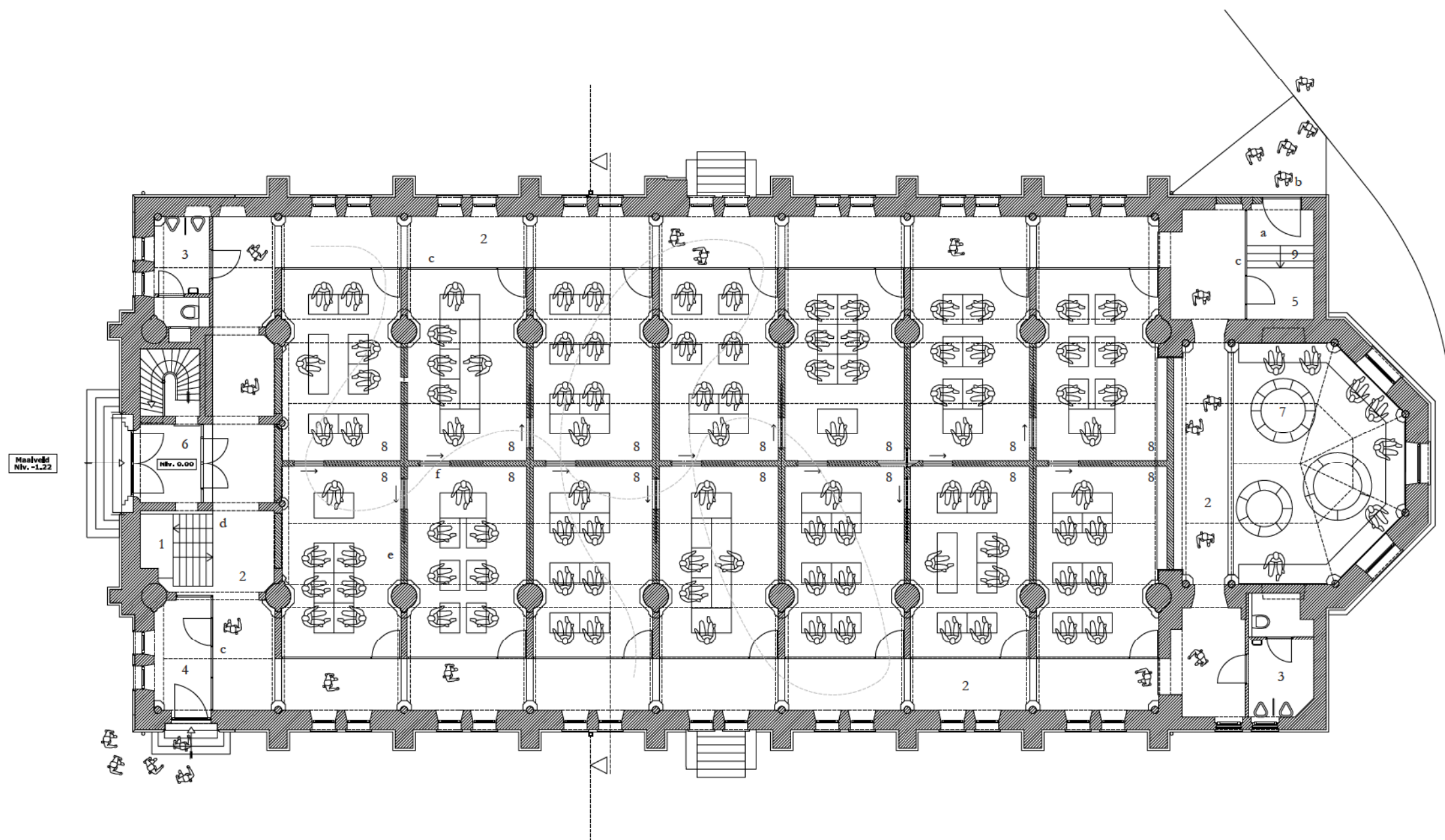
In deze enorme wanden worden op een min of meer rationele wijze, specifieke openingen aangebracht die zorgen voor zicht, overzicht en zonlicht. Hiervoor zijn een tweetal uiterst subjectieve methoden ontwikkeld:

1. zonlicht: uitgaande van 21 juni en 22 december, perforeert de zon de nieuwe wanden, via ronde vensters.
2. zichtlijnen: vanaf een aantal punten van de rondgang worden zichtlijnen geprojecteerd die het mogelijk maken de volledige maat van het gebouw te zien en wellicht een specifiek authentiek detail onthullen.

Het resultaat van deze rationele acties is een emmentaler structuur, die soms begrijpelijk is, maar meestal mysterieus, irrationeel en dubbelzinnig.

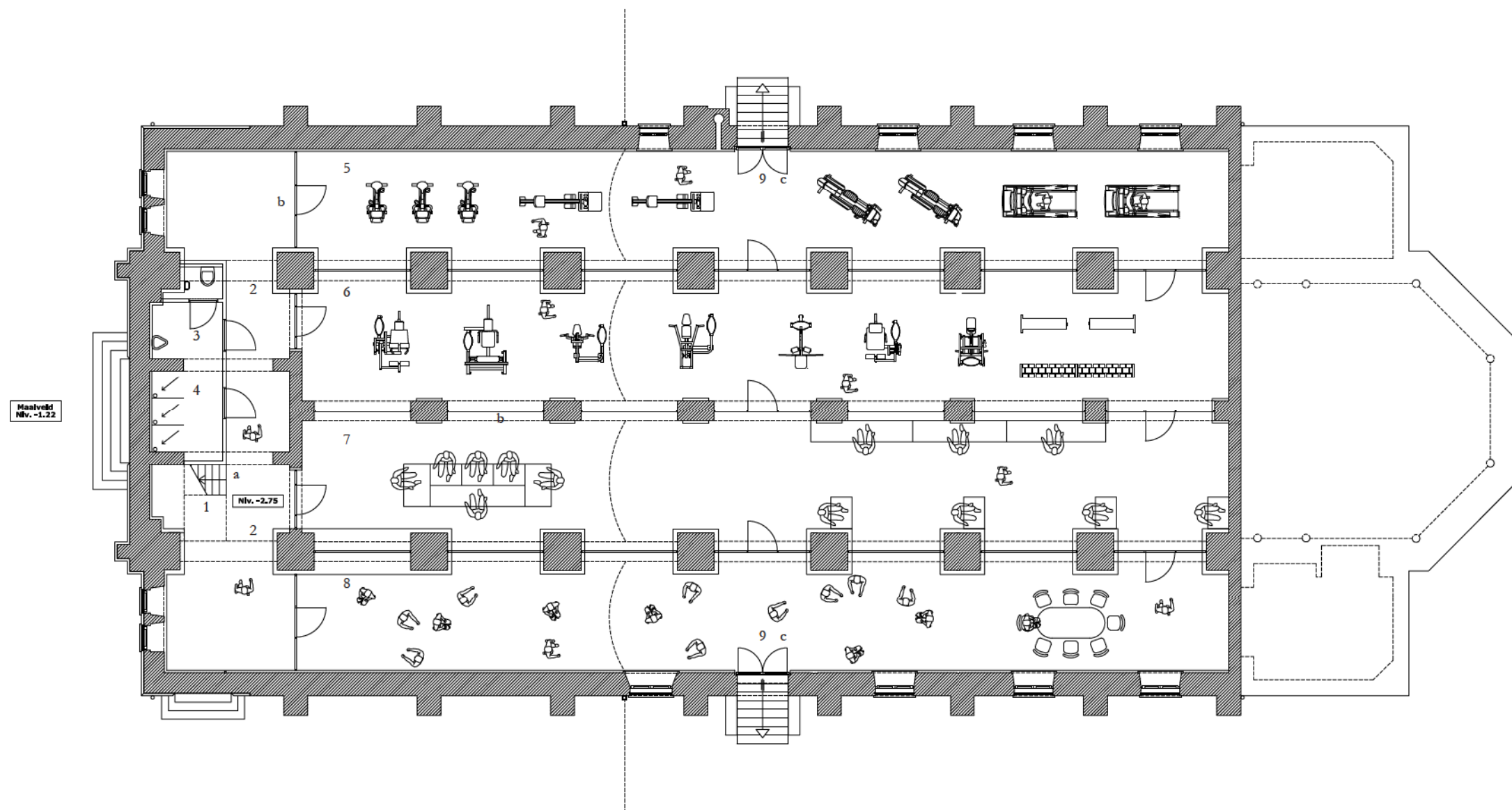
kelder.

Via een nieuwe trap wordt de kelder bereikt. In de kelder worden alle binnenwanden verwijderd waardoor een woud van kolommen en bogen zichtbaar wordt. Daglicht kan tot ver in de ruimtes doordringen. Scheidingswanden van gehard glas of kunststof verdelen het programma over 4 lange straten. Iedere straat krijgt zijn eigen karakter. Langs de zuidwest zijde komt een gang die de 4 programmatische straten ontsluit. De deuren in de zijgevels die oorspronkelijk voor de ontsluiting zorgen, worden vervangen door deuren van geïsoleerd glas, en dienen voortaan als nooduitgang.

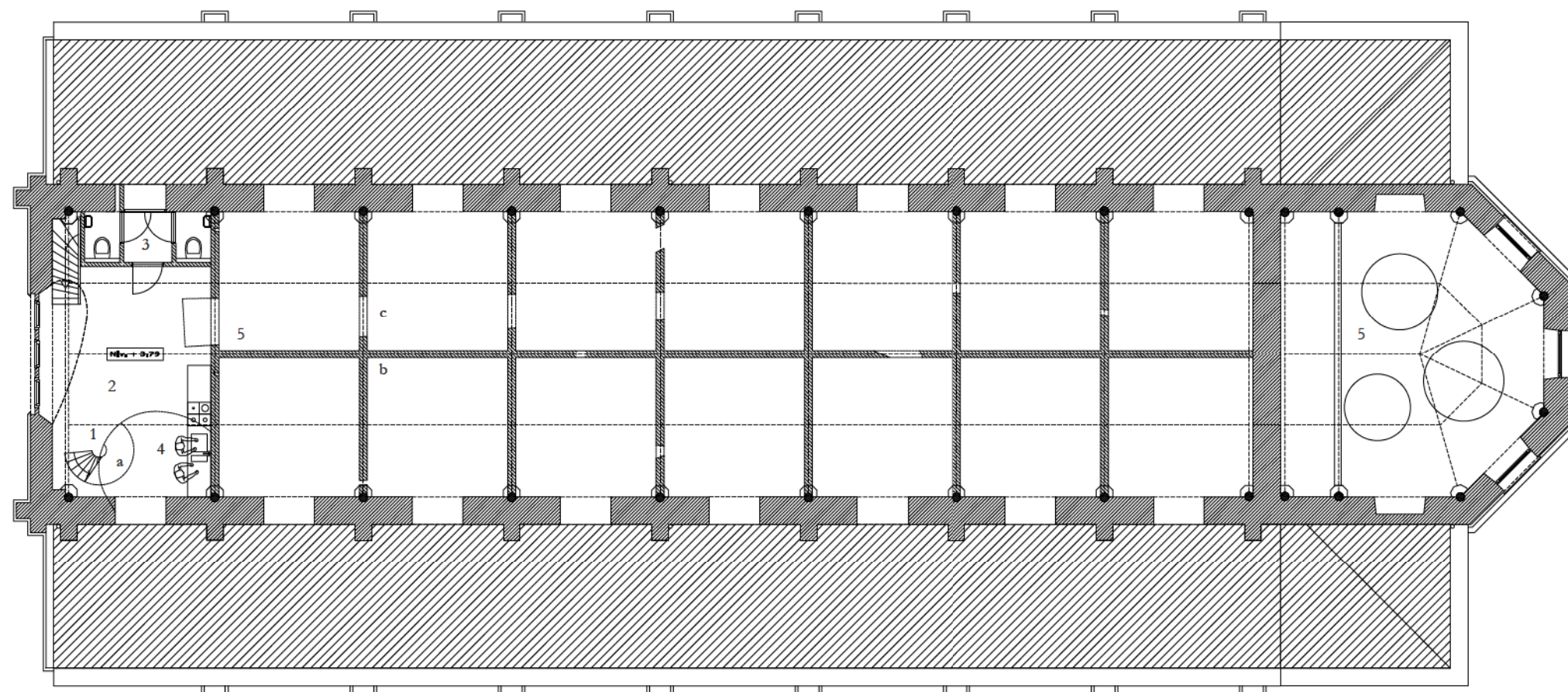
1. nieuwe trap naar kelder
2. omloop / gang
3. toilet jongens
4. entree open inrichting
5. entree gesloten inrichting
6. toegang docentenkamer
7. bibliotheek
8. lokalen theorie
9. nieuwe trap

- a. nieuwe houten trap + bordes
- b. toegangsdeur geïsoleerd glas
- c. glaspui
- d. nieuwe houten binnentrap
- e. wanden 200mm dik, lichte scheidingswand
- f. schuifdeur in wand

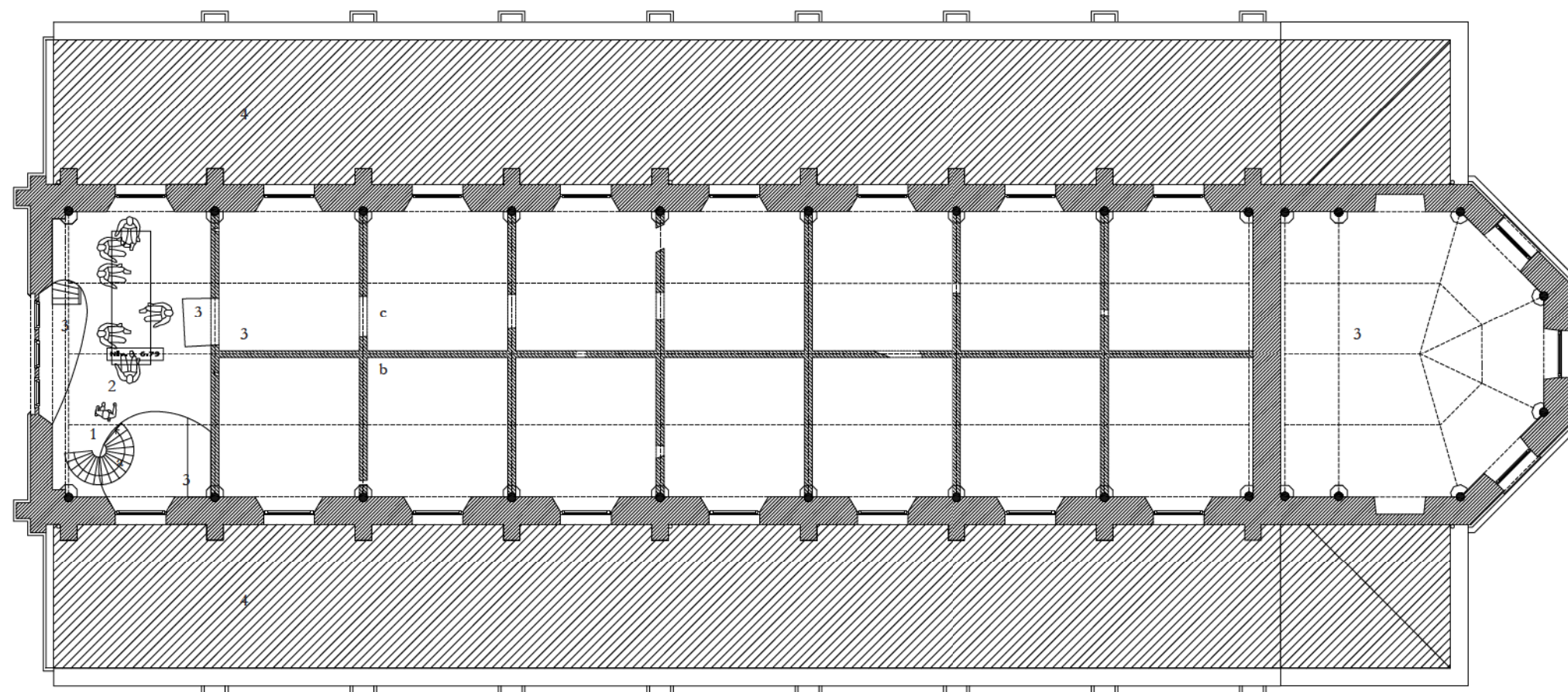
1. nieuwe trap
2. gang
3. toilet
4. douche
5. uithouding
6. krachttraining
7. audio-visuele technieken
8. creatieve technieken
9. nooduitgang

- a. nieuwe houten binnentrap
- b. glaspui
- c. geïsoleerde glasdeur

1. nieuwe trap
2. verblijfsruimte + lockers docenten
3. toilet docenten m/v
4. pantry / keuken
5. vide

- a. nieuwe houten spiltrap
- b. wanden 200mm dik, lichte scheidingswand
- c. zichtopening, glas in wand

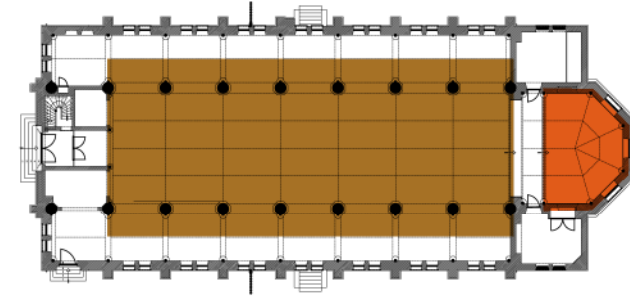
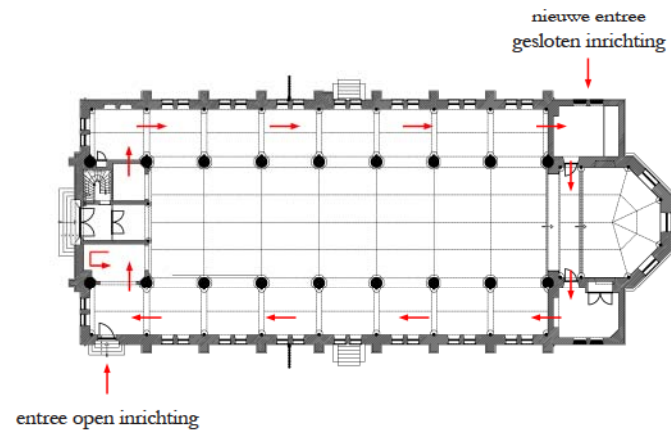
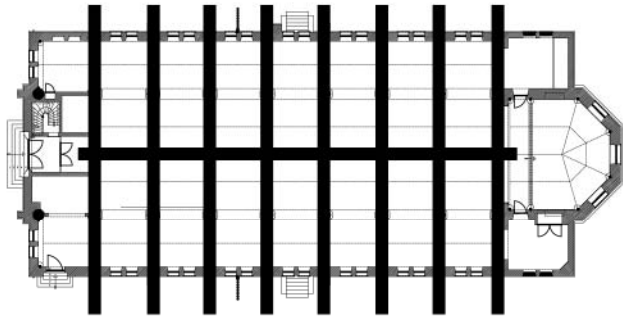

- 1. nieuwe trap
- 2. verblijfsruimte docenten
- 3. vide
- 4. dakaanzicht

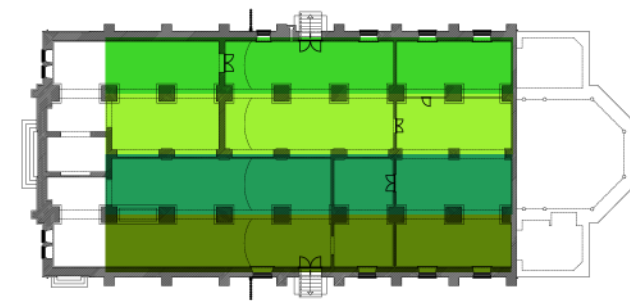
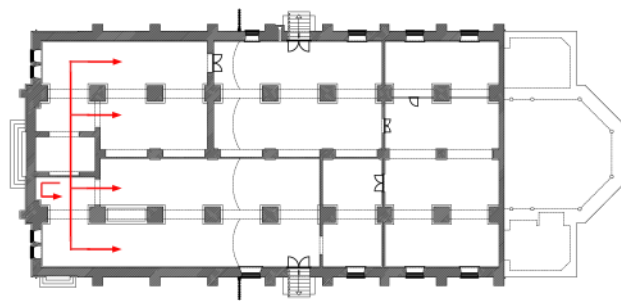
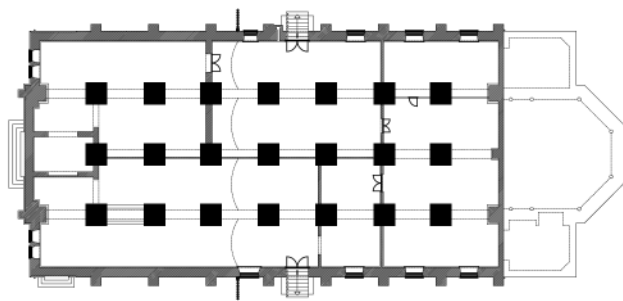
- a. nieuwe houten spiltrap
- b. wanden 200mm dik, lichte scheidingswand
- c. zichtopening, glas in wand

000-

2750-

concept ruimte

routing / looplijnen

programmatische verdeling

huidige situatie 000-

decoraties in kerkruijnte herstellen. Joost Swarte, Haarlem Koppersmuhle Museum, Duisburg

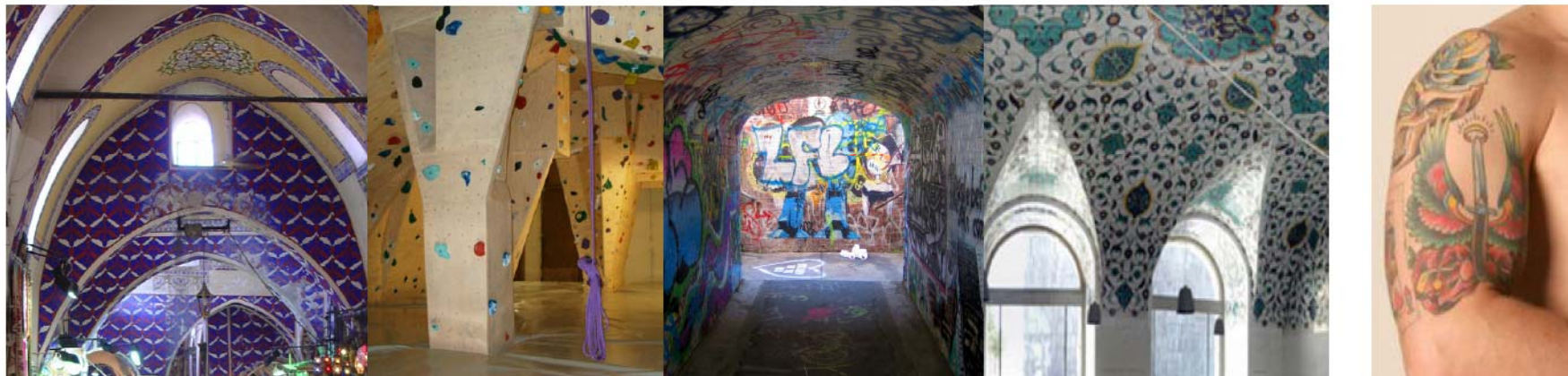

lichte scheidingswanden glaspui ventilatie bibliotheek

In de kapelruimte zal worden onderzocht of de oorspronkelijke decoraties op de wanden kunnen worden hersteld. De glas in lood ramen worden hersteld. Als dit niet meer mogelijk is stellen wij voor een kunstenaar opdracht te geven om nieuwe decoraties te ontwerpen. De nieuwe wanden zullen wit en neutraal worden afgewerkt. De bestaande vloerafwerking van natuursteen zal worden behouden.

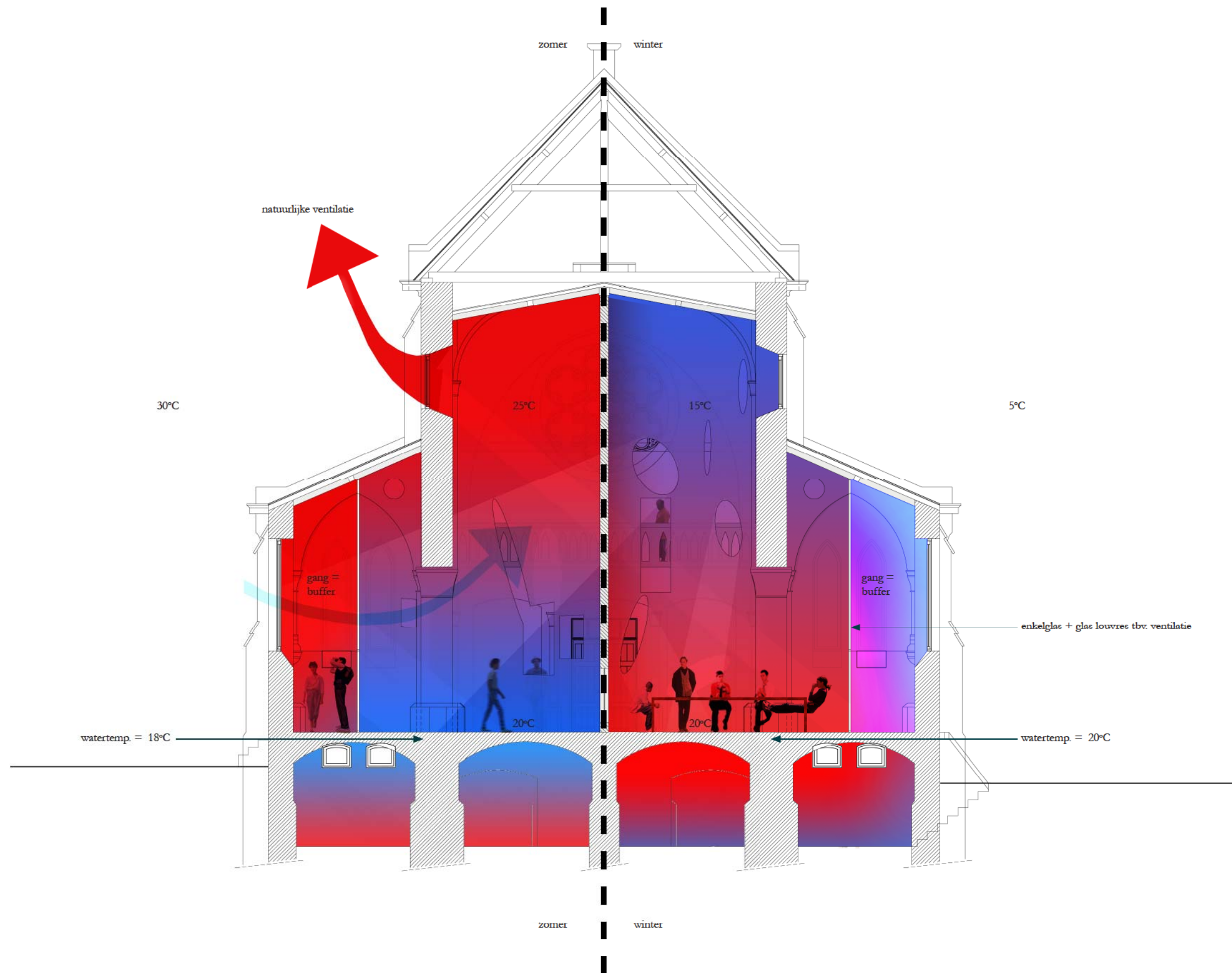

huidige situatie -2750

Grote Bazaar, Istanbul Bouldergym graffiti, Newtown railway tunnel Lacaton & Vassal, Wenen

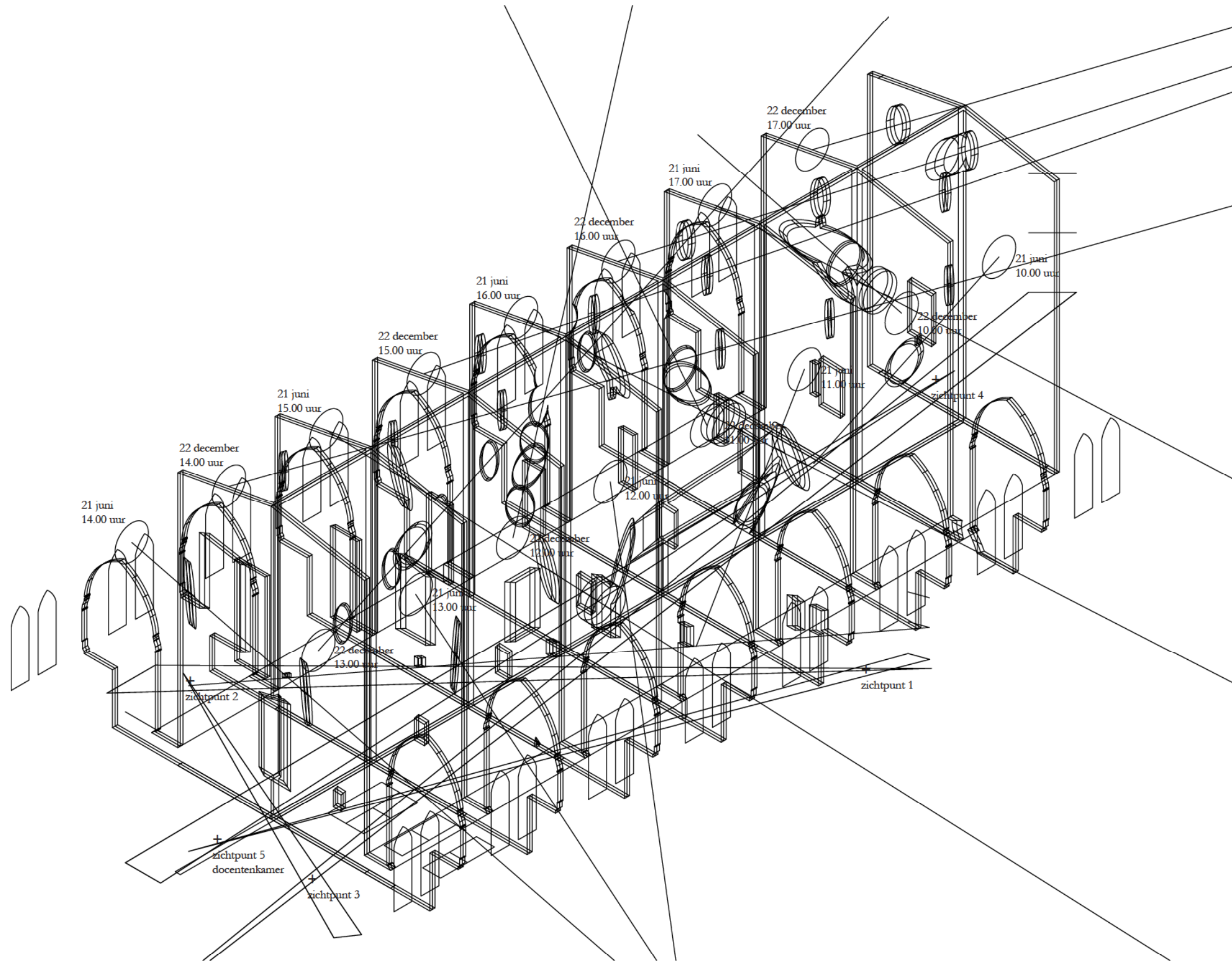
In de kelder stellen we voor om de gemetselde bogen te voorzien van een decoratieve afwerking. Iedere programmatische straat krijgt zijn eigen afwerking. De ruimten voor uithouding een decoratieve abstracte afbeelding, de ruimten voor kracht wit geschilderd en voorzien van kleurrijke handgrepen die *boulderen* mogelijk maken, de ruimten voor audiovisuele technieken voorzien van graffiti en de ruimten voor creatieve expressie een patroon dat refereert naar de natuur. De stenen vloer zal worden behouden.

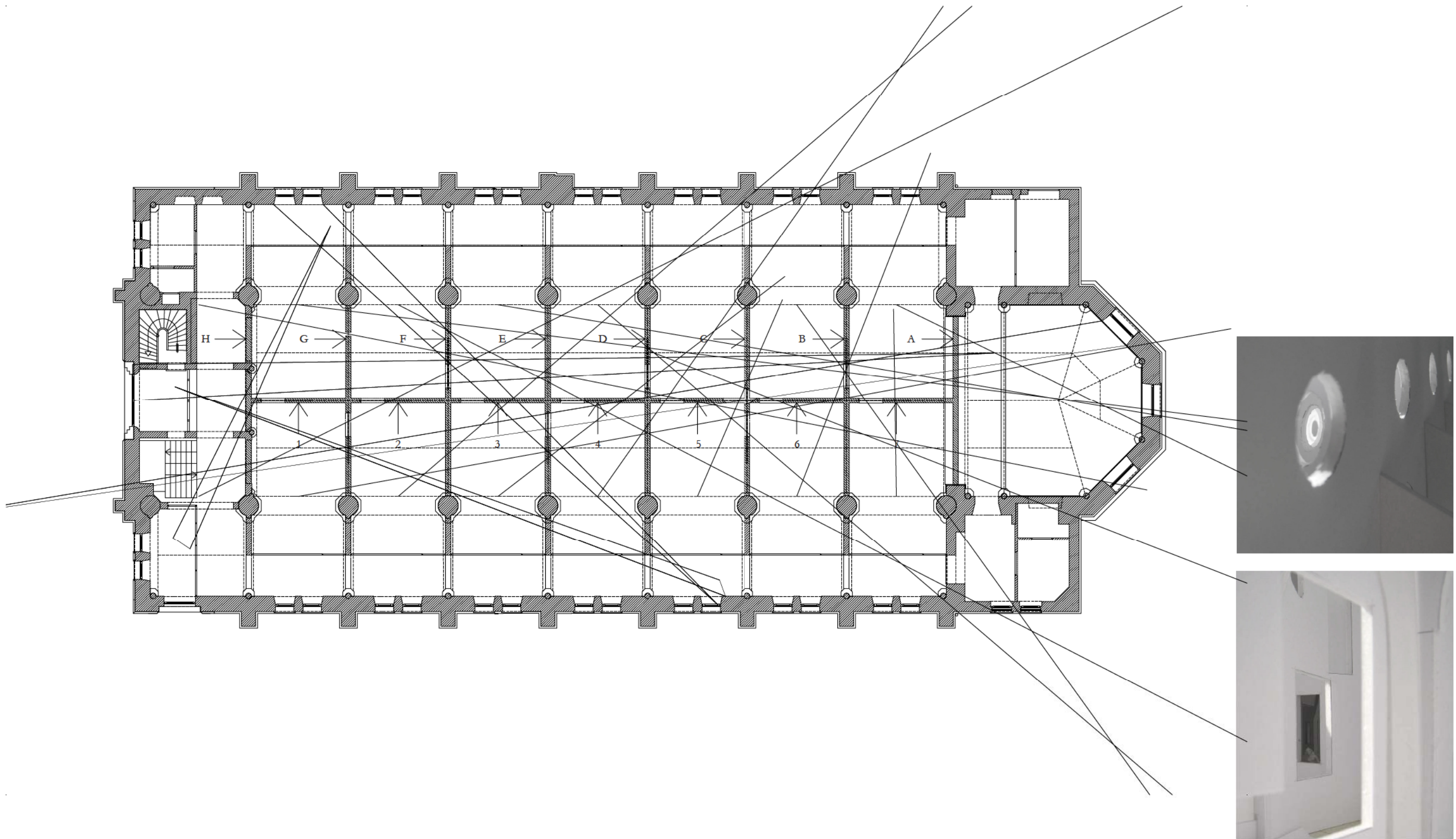

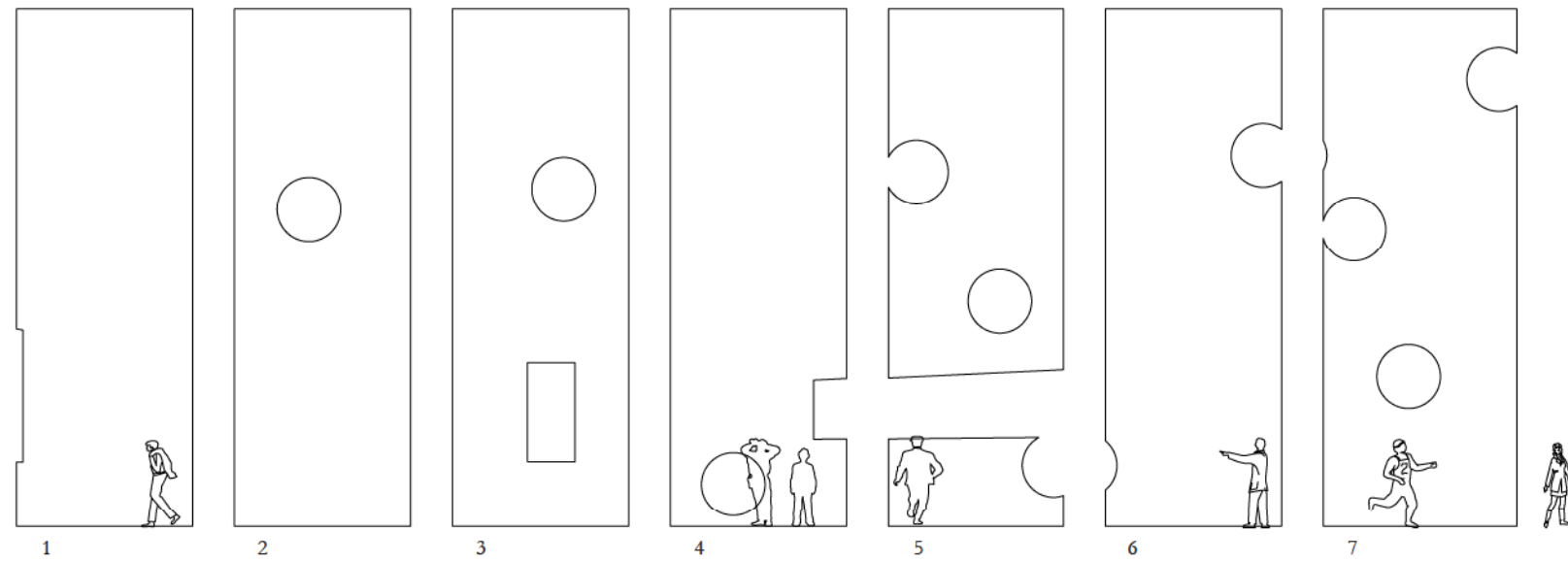
Om een gebouw 's zomers koel te houden en in de winter warm, wordt meestal gekoelde of verwarmde lucht het gebouw ingeblazen. Dat kost echter veel energie en leidt vaak tot klachten over tocht. In de kapel zal daarom gebruik worden gemaakt van de steenmassa door deze te activeren. Het maakt het mogelijk een constant en behaaglijk werkklimaat te creëren en, in vergelijking met traditionele koel- en verwarmingstechnieken, 40 tot 50% energie te besparen.

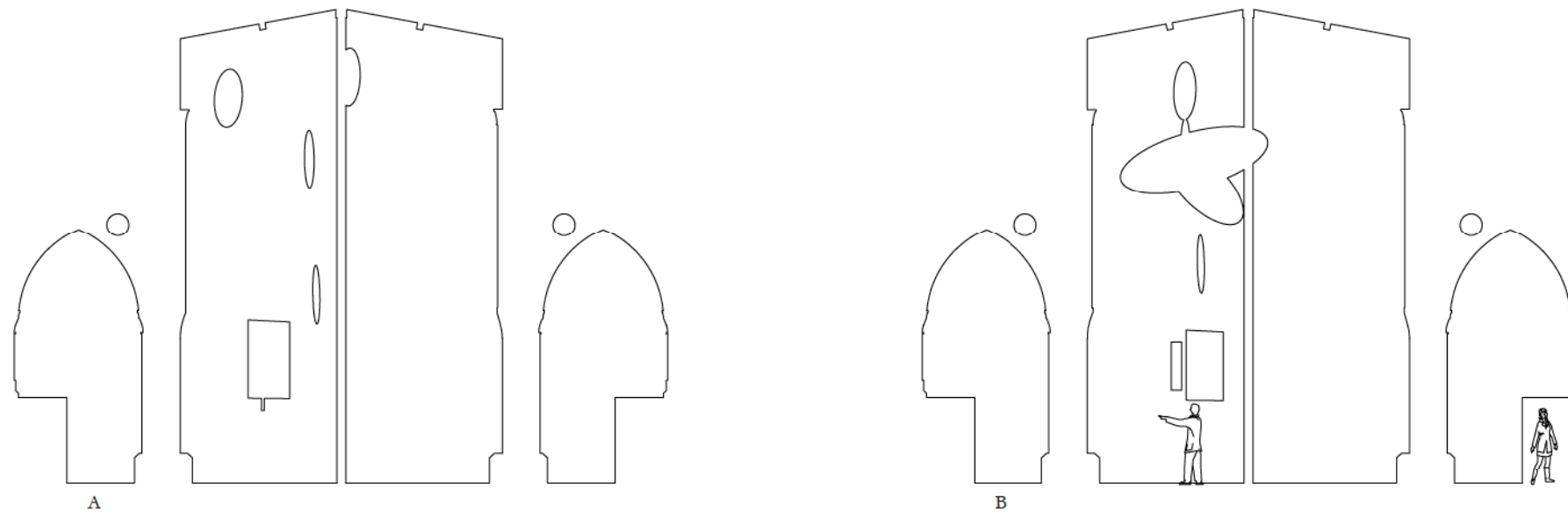
Een actieve steenmassa regelt op een innovatieve en energiezuinige wijze de temperatuurhuishouding in het gebouw. In de stenen vloer lopen waterleidingen die de steenmassa activeren. Deze neemt daardoor bij opwarming van het vertrek een groot deel van de warmte op, terwijl de vloer tegelijkertijd koude verspreid. De actieve oppervlakten maken het mogelijk het ventilatievoud sterk te reduceren. Ventileren zal op een natuurlijke wijze plaatsvinden waarbij gebruik wordt gemaakt van de hoogte van de kerk.

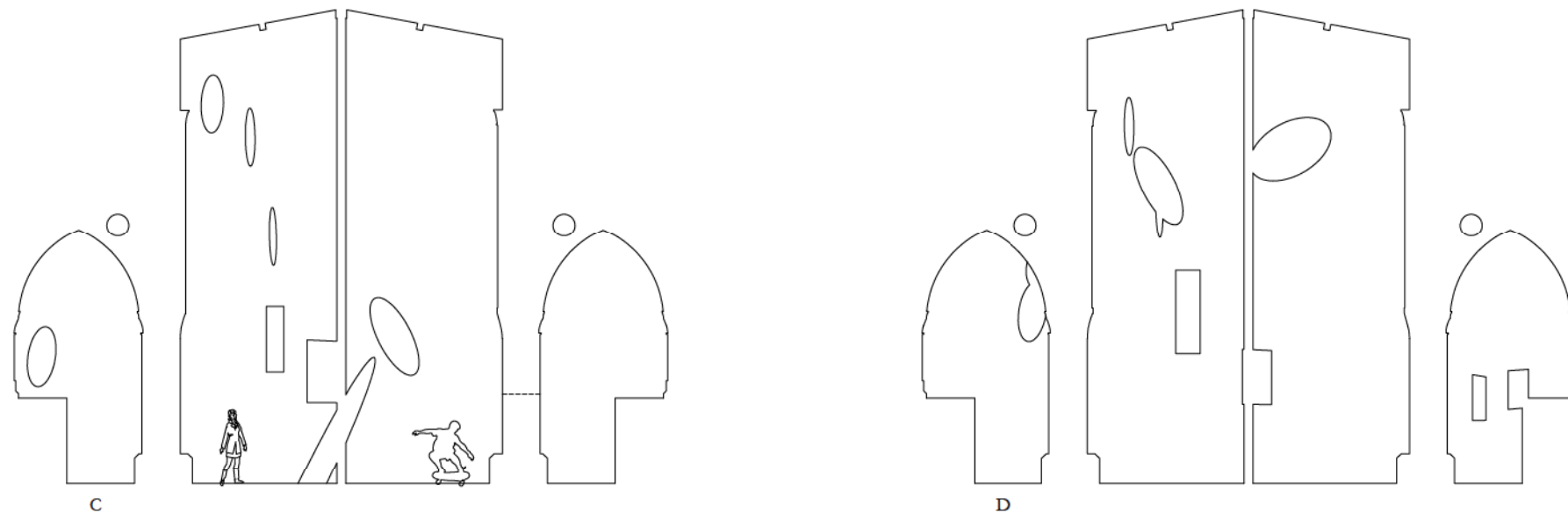
In de wintermaanden heeft de vloer een constante temperatuur. Koude straling van de buitengevel is er niet, omdat de rondgang aan de buitengevel werkt als een buffer. Per vertrek kan de temperatuur worden bijgesteld door toepassing van een stralingselement.

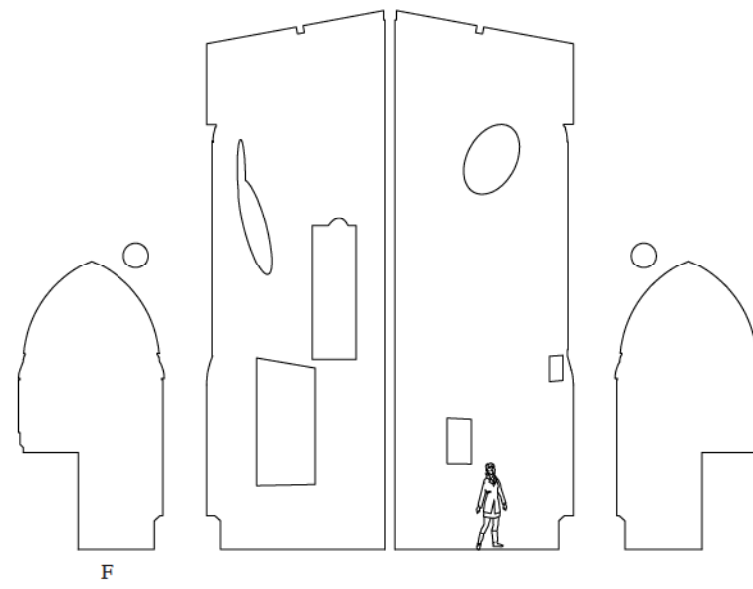
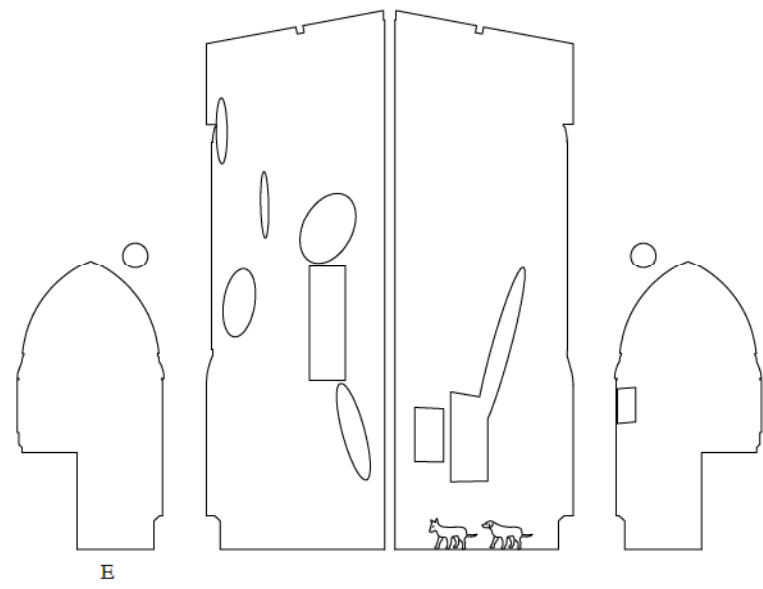

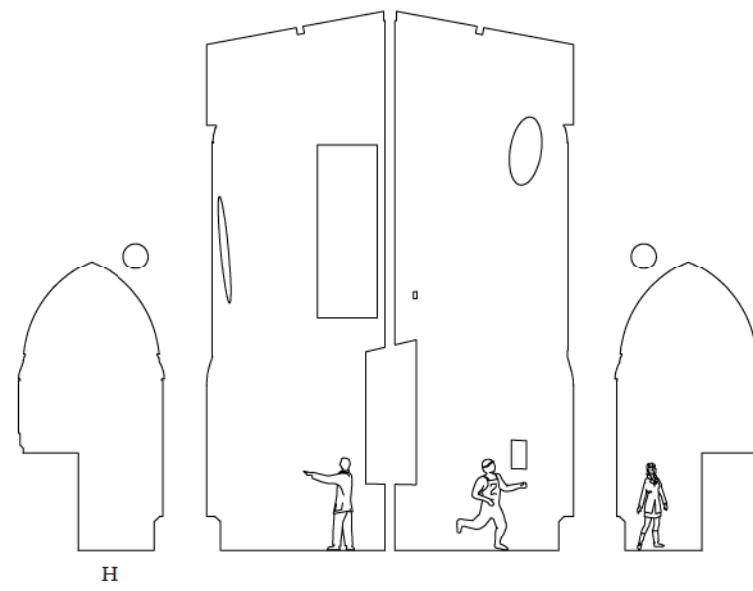
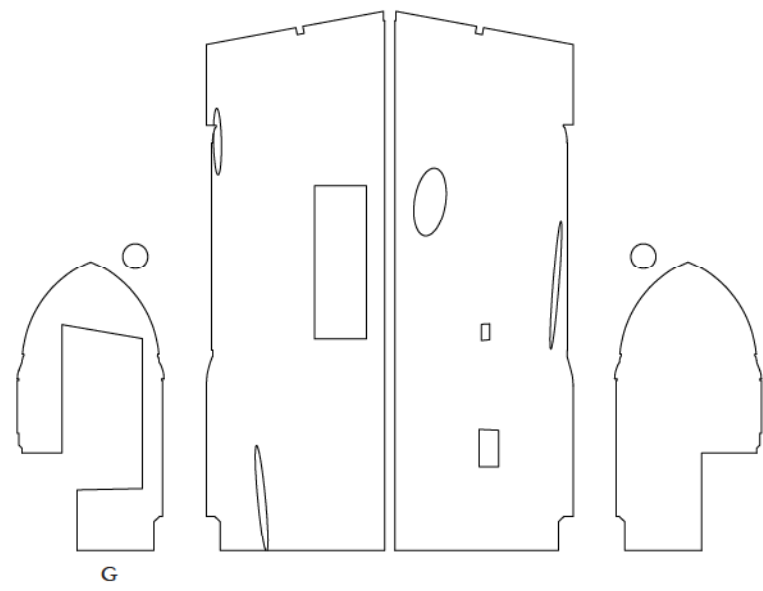

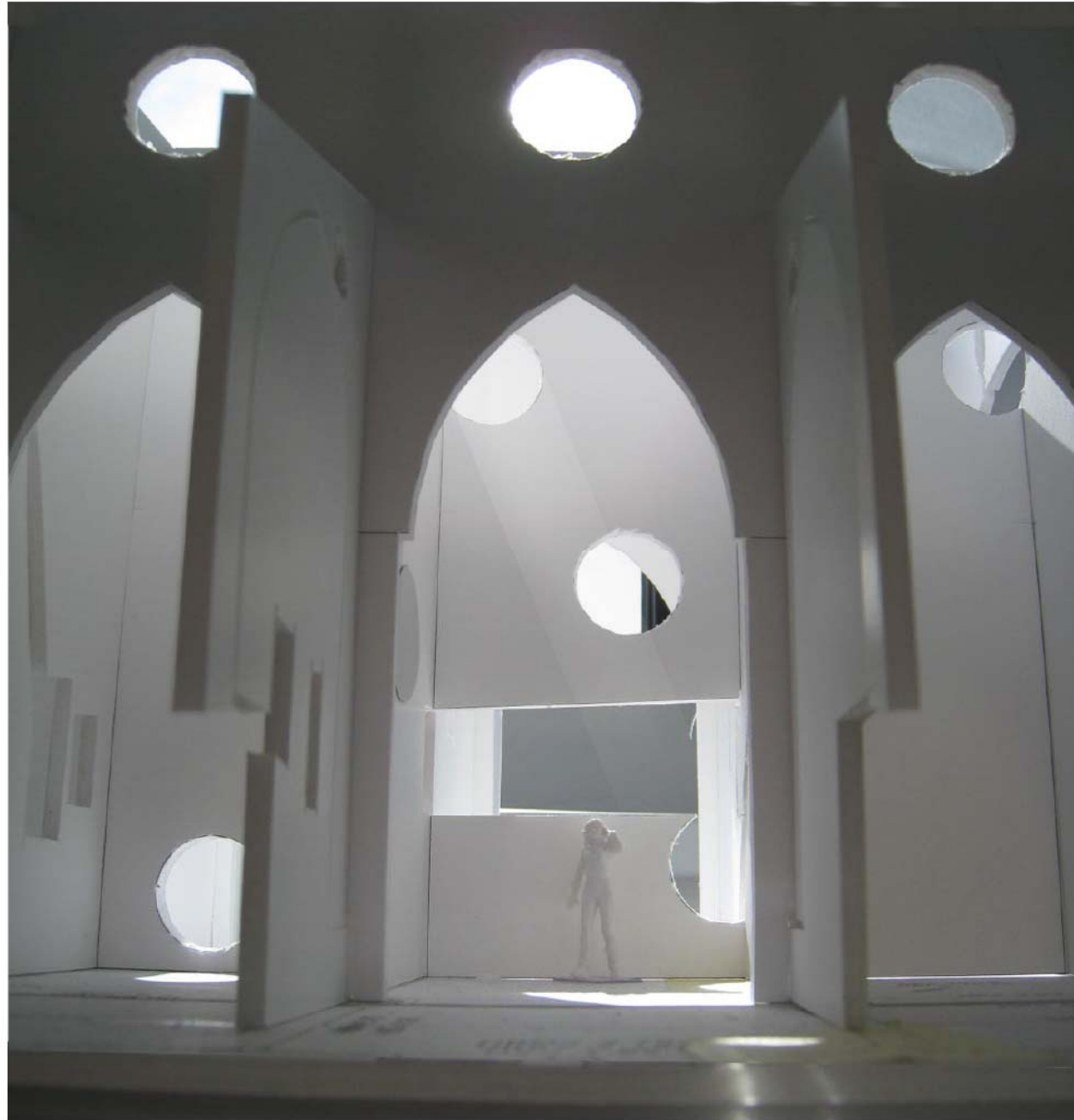

foto studiemquette

foto studiumaquette

foto studiemquette